

Til Stortingets energi- og miljøkomité

Oslo 21.1.21

Innspill angående innstilling fra energi- og miljøkomiteen til Prop. 25 L (2020–2021) Endringer i energiloven m.m. (endringer om funksjonelt skille for nettforetak)

Samfunnsbedriftene Energi er en interesse og arbeidsgiverorganisasjon som representerer en rekke norske nettselskap. I den anledning vises til det behandlingen i Energi- og miljøkomiteen angående funksjonelt skille for nettforetak. Endelig vedtak i stortinget vil ha direkte betydning for flere av våre medlemmer og vi tillater oss derfor å komme med tre innspill til innstillingen fra komiteen:

- Vi støtter komiteens tilråding. Regelverket har sin opprinnelse i EU der det er satt en grense på 100 000 kunder fordi det anses som uhensiktsmessig og byråkratisk fordyrende å innføre funksjonelt skille for selskap med lavere kundegrunnlag. Det foreligger ingen begrunnelser som tilsier at norske virksomheter skal ha strammere og mer kostnadsdrivende regler enn EU selskap.
- EU og Norge har sammenlignbare nettstrukturer da det i begge er mange nettselskap med varierende kundegrunnlag, herunder også mange selskap med få kunder. Det er derfor ikke riktig å legge til grunn at det er forskjell i nettstrukturen mellom Norge og EU som tilsier en annen grense for funksjonelt skille.
- Berørte nettselskap må få tilstrekkelig tid til å tilpasse virksomheten til eventuelle endringer ved at virkningstidspunkt settes til 01.01.2022

Til de tre punktene kan vi utdype:

EU og norsk nettselskapsstruktur er sammenlignbar:

I Innstillingen fra komiteen anføres det:

«Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne støtter regjeringens forslag om at krav til funksjonelt skille bare skal gjelde for nettselskaper som har flere enn 10 000 nettkunder.

Disse medlemmer mener det er viktig at alle nettselskapene forholder seg til samme sett med reguleringer. Samtidig er det noen selskaper som har så få kunder og lav omsetning at kravet om funksjonelt skille vil være en uforholdsmessig stor ulempe. Ved fastsettelse av nedre grense må det tas hensyn til at Norge har en nettselskapsstruktur med mange små nettselskaper, og denne strukturen vil ikke være sammenlignbar med europeiske land med få og store selskaper.»

Dette er ikke riktig. Vi vil gjøre oppmerksom på at Norge ikke har en helt unik selskapsstruktur, den er derimot sammenlignbar med mange europeiske land. Flere land i Europa som har mange nettselskaper med få kunder. Eksempler på dette er Tyskland, Østerrike, Frankrike, Sverige og Finland. For informasjon om dette henviser vi til den nye DSO-organisasjonen i EU, som er det offisielle EU-organet for nettselskaper: <https://www.eudsoentity.eu/registered-organisations/>

Vi har tidligere dokumentert at det kun er ca. 10 % av Europas 2500 nettselskap som har mer enn 100.000 kunder¹. Interesseorganisasjonen for mindre nettselskaper i Europa, CEDEC, representerer alene 1500 nettselskaper. Både store og små land har en blandet selskapsstruktur. Totalt er det registrert 791 selskaper i den nye DSO-organisasjonen, kort tid etter opprettelsen i 2020. Fra Tyskland er det registrert over 250 nettselskaper, hvorav svært mange har færre enn 10.000 kunder. Det samme mønsteret kan man se i en rekke andre land. Grunnen til at EU innførte unntaket fra funksjonelt skille for selskaper med færre enn 100.000 kunder var nettopp disse små og mellomstore selskapene, som skulle slippe et unødig byråkratisk regelverk:

Fra Directive 2009/72/EC (29): «To avoid imposing a disproportionate financial and administrative burden on small distribution system operators, Member States should be able, where necessary, to exempt the undertakings concerned from the legal distribution unbundling requirements.»

Selskaper må få tilstrekkelig tid til å innrette seg etter Stortingets beslutninger

Norsk energipolitikk har vært preget av langsiktig og forutsigbare beslutninger. Forsvarlig saksbehandling tilsier også at berørte parter skal ha tilstrekkelig anledning til å gjøre tilpasninger til stortingets endrede krav. Det må også være tilfelle i denne saken for de selskap som eventuelt må endre sin virksomhet som følge av stortingets vedtak.

Vi vil understreke at dette er en sak som har versert i lang tid og selskapene har i flere år forholdt seg til et anmodningsvedtak i Stortinget, hvor det ble foreslått en grense på 30.000 kunder. Senere oppsto spekulasjoner og forventninger om at dette ville bli endret til 10.000 kunder. Usikkerheten har vært stor og er det fortsatt. Når forslag endelig fremlegges rett før jul det ikke forventes at selskapene skal innføre endringene umiddelbart. Olje og energidepartementet har da også måttet gi dispensasjon for å sikre at berørte selskap ikke blir lovbrutere i 2021 på grunn av sendrektig saksbehandling.

Det blir ikke – og kan ikke forventes at næringslivet i Norge skal handle basert på endringsforslag til regelverk. Selskapene må derfor også i denne saken få tid til eventuelt å foreta de nødvendige endringer i personell og organisasjonsstrukturer etter endelig vedtak. Dette vil ta noen måneder og Stortinget må derfor sette virkningsdato tilstrekkelig fram i tid.

Samfunnsbedriftene mener derfor eventuelle endringer i grensen for funksjonelt skille først kan få virkning fra 1.1.2022.

Med vennlig hilsen

Cecilie Bjelland
Direktør
Samfunnsbedriftene Energi

¹ https://cdn.eurelectric.org/media/1835/dso_report-web_final-2013-030-0764-01-e-h-D66B0486.pdf